

Retteblad nr. 1 af 3. marts 2011 til Vejledning om kontrol med krydsoverensstemmelse 2011, december 2010 (Kontrolvejledningen)

Den 8. april 2011, blev der foretaget ændring i rettebladet vedrørende metoden til beregning af vægtet gennemsnit i krav 1.16 samt henvisning til et regneark, der i samme forbindelse blev lagt på FødevarerErhvervs hjemmeside. Ændringerne til beregningsmetoden er foretaget efter ønske fra kontrolmyndighederne.

Den 1. juni 2011, er der foretaget endnu en ændring i rettebladet, der omhandler krav 1.16 om 2 meter bræmmer langs naturlige eller højt målsatte vandløb og søer samt krav 4.5 om Vedligeholdelse af plantedække på permanente græsarealer og på græsarealer i omdrift. Med dette retteblad præciseres det under krav 4.5, at når plejen af plantedækket gennemføres ved afgræsning, skal afgræsningen være tilstrækkelig for at kunne sidestilles med slåning. Desuden rettes en åbenlys fejl i skemaerne for kriteriet Varighed, hvor karakteren 2 skal gives for arealer, der ikke er slået eller afgræsset for mellem 1- 3 år siden, og ikke som tidligere anført for mellem 2-3 år siden.

For så vidt angår krav 1.16 rettes ligeledes en åbenlys fejl i skemaet for kriteriet Alvor, hvor karakteren 2 skal kunne gives for en strækning på 76-150 m, hvor 0-25 cm af bræmmen mangler.

Nyt i 2011

Afsnittet "Frist for opfølgning på mindre bagateller" bortfalder

I afsnittet "Ændret beregning af støttenedsættelse" tilføjes:

Afledt af den ændrede beregning af støttenedsættelser er der foretaget ændringer i beregningsmodulet i it-systemet. Dette medfører en ændring af hvor hurtigt sanktionsprocenten øges.

Krav 1.16 2 meter bræmmer langs naturlige eller højt målsatte vandløb og søer¹

I teksten til krav 1.16 er titlen på kravet ændret og der er tilføjet nye afsnit samt ændret i bedømmelses-skemaet.

Lovbekendtgørelse nr. 927 af 24. september 2009 (med senere ændringer) om vandløb, § 69, stk. 1, for så vidt angår dyrkning, jordbehandling og plantning	Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. dec. 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, art. 5, stk. 4	Udtagning til kontrol: FødevarerErhverv Kontrol: Kommunalbestyrelsen
--	--	--

1. Dyrkning, jordbehandling, og plantning², må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m langs naturlige vandløb og søer eller vandløb og søer, der i vandplanen efter lov om miljømål m.v. for

¹ Indtil vandplanen efter miljømålsloven er trådt i kraft i det enkelte vanddistrikt, gælder kravet for naturlige vandløb og søer og vandløb og søer, der er højt målsat i regionplaner med status som landsplandirektiv.

Fødevarerhverv

vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven) mindst har miljømålet god tilstand eller godt økologisk potentiale. Bestemmelsen gælder dog ikke for isolerede søer under 100 m²³.

Bemærkninger

Kontrolrapporten skal vedlægges et kort med angivelse af hvilken mark/marker overtrædelsen er konstateret på, samt med angivelse af marknummer og markbloknummer jf. markkortet.

Bræmmen betragtes som en del af vandløbet eller søen. Den medvirker til at begrænse erosion af bredden og brinker samt hindrer udvaskning af næringsstoffer fra landbruget. En stabil bred sikrer desuden gode fysiske forhold til gavn for både fisk og smådyr.

Ved naturlige vandløb forstås de vandløb, som er dannet fra naturens hånd. Ved vurderingen af dette, bør især følgende kriterier indgå: om vandløbet findes på gamle kort, om vandløbet ligger i en vandløbsdal, der markerer forløbet og om vandløbet er mæandreret, eller der er spor i vandløbsdalen efter tidligere mæandring. Gravede vandløb/grøfter betragtes således ikke som naturlige vandløb, og er kun omfattet af kravet om 2 meter bræmmer, hvis de er højt målsatte i regionplanen. Endvidere ændres en søs status som naturlig ikke ved, at der på et tidspunkt er foretaget regulering (for eksempel opstemning eller dræning) i forbindelse med bl.a. landbrugsdrift.

Højt målsatte vandløb er vandløb, der er målsat som særligt naturvidenskabeligt interesseområde eller fiskevand. Højt målsatte søer er søer med målsætninger med skærpede krav eller basismålsætninger (læs nærmere herom på Naturstyrelsens hjemmeside). Om et vandløb eller en sø er højt målsat fremgår af regionplanen for det aktuelle område.

Rørlagte strækninger af vandløb er ikke underlagt kravet om 2 meter bræmmer selv om strækningen er en del af et naturligt vandløb eller et i regionplanen højt målsat vandløb. Genåbning af en rørledning af et naturligt eller højt målsat vandløb vil medføre, at vandløbet atter anses for naturligt eller højt målsat, og der kræves igen 2 meter bræmmer på strækningen.

For private vandløb og søer gælder, at vandløbsmyndigheden i fortegnelsen over vandløb og søer i kommunen, registrerer hvilke private vandløb og søer, der er omfattet af kravet om 2 meter bræmmer. For offentlige vandløb og søer fremgår det af vandløbsregulativet, om der er krav om 2 meter bræmmer. Information om hvilke vandløbsstrækninger der er naturlige og/eller højt målsat i regionplanerne, kan indhentes fra vandløbsmyndigheden/kommunen enten via internettet eller ved direkte henvendelse. Der henvises i øvrigt til Miljøministeriets vejledning for bræmmer langs søer og vandløb, som kan hentes på Naturstyrelsens hjemmeside.

Hvis der konstateres overtrædelser af 2 meter bræmmen på flere adskilte bræmmestykker, bedømmes hvert bræmmestykke for sig, og der gives en selvstændig karakter i henhold til skemaet. Den overtrædelse

² Vandløbsmyndigheden kan for at begrænse grødevæksten i forbindelse med tilrettelæggelsen af vedligeholdelsen af offentlige vandløb foretage beplantning langs vandløb, ligesom det kan påbydes bredejerne at bevare skyggegivende vegetation.

³ Vandløbsmyndigheden kan i regulativer for offentlige vandløb fastsætte bredden af det areal, det i øvrigt er nødvendigt at råde over ved maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejder. Vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler vandløbsmyndigheden.

der resulterer i den højeste karakter indberettes til Fødevarerhverv. Dette gælder både for de sammenhængende og adskilte dyrkede og udyrkede arealer, som landbruger råder over.

I de tilfælde hvor bræmmens bredde varierer inden for et sammenhængende opmålt bræmmestykke, beregnes bredden af den manglende bræmme som et vægtet gennemsnit. På Fødevarerhvervs hjemmeside er det muligt at downloade et regneark, som kan benyttes til beregning af det vægtede gennemsnit (www.ferv.fvm.dk under Jordbrug/Krydsoverensstemmelse/Vejledning).

Hvis der på flere uafhængige kontroller konstateres flere bræmmeovertrædelser hos samme landbruger, skal kommunen vurdere, hvorvidt der er tale om en ny handling, i forhold til den først konstaterede overtrædelse, eller om der er tale om den samme overtrædelse, der konstateres på to forskellige tidspunkter. Hvis der er tale om samme handling, der konstateres på to forskellige tidspunkter, skal der foretages én samlet indberetning for kontrollerne (se Retningslinjer til vanskelige situationer, der ligger på www.ferv.fvm.dk under Jordbrug/Krydsoverensstemmelse/Informationsmateriale).

I henhold til vandløbsloven⁴ er bredejer forpligtet til at bortskaffe fyld, afskåret grøde og andet materiale der stammer fra fornødent vedligeholdelsesarbejde af vandløbet. Er materialet oplagt i 2 meter bræmmen, og fjernes det ikke inden for en rimelig tid således, at der dannes en jordvold, skal vandløbsmyndigheden drage omsorg for, at forholdet bliver lovliggjort enten ved fysisk lovliggørelse eller ved retslig lovliggørelse. Fysisk lovliggørelse⁵ kan ske ved påbud efter vandløbsloven, hvorefter bræmmen fortsat beregnes fra den oprindelige kronekant. Hvis vandløbsmyndigheden i stedet meddeler retlig lovliggørelse⁶ enten ved en efterfølgende dispensation eller eksempelvis ved gennemførelse af en reguleringssag efter vandløbsloven, skal bræmmen beregnes fra den nye kronekant.

Konstateres der ændringer på vandløbets brink eller forløb som følge af naturlig erosion, skal kontrolløren være opmærksom på, om denne ændring har fundet sted efter sidste dyrkning, jordbehandling eller plantning i nærheden af vandløbet. Er marken tilsæt når skaden konstateres, skal landbruger sørge for at tilpasse 2 meter bræmmen til vandløbets ændring inden for en rimelig tid. Der skal således under en kontrol tages højde for, om landbruger har haft mulighed for at tilpasse 2 meter bræmmen til de ændrede forhold, uden at det går ud over et allerede etableret plantedække på marken.

Bedømmelse

Alvor: Alvoren af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af størrelsen af dens virkninger under hensyntagen til formålet med det pågældende krav. Formålet med bræmmen er især at bevare vandløbets eller søens bred i en stabil tilstand og dermed beskytte bredden mod udskridning mv., bl.a. i forbindelse med landbrugets anvendelse af tunge maskiner. Desuden medvirker den til at reducere udvaskning af nitrater fra landbruget.

Alvor vurderes i forhold til, hvor mange cm, der mangler af 2 m bræmmens bredde i kombination med strækninger hvor, der mangler 2 m bræmmer.

⁴ LBK nr. 927 af 24. september 2009 § 28

⁵ Fysisk lovliggørelse: den ulovlige tilstand skal bringes til ophør (jordvolden fjernes).

⁶ Retlig lovliggørelse: den ulovlige tilstand bringes til ophør ved efterfølgende godkendelse.

FødevarerErhverv

Ved en vurdering af alvoren af en overtrædelse vil det således som udgangspunkt kunne indgå, i hvor høj grad kravet om 2 meter bræmmer er overtrådt med hensyn til dyrkning, jordbehandling og plantning. Den endelige bedømmelse af alvoren af overtrædelsen må dog altid bero på en samlet vurdering af det konkrete forhold. For eksempel om der rent faktisk er sket en ødelæggelse af brinker med forurening af vandløb eller sø med næringsstoffer til følge, eller om der alene er risiko herfor. I denne vurdering vil også omfanget af overtrædelsen kunne indgå, jf. nedenfor.

Omfang: Omfanget af en manglende overensstemmelse fastslås navnlig under hensyntagen til, om den manglende overensstemmelse har vidtrækkende virkning eller er begrænset til selve bedriften. Ved en vurdering af omfanget af en overtrædelse vil der således som udgangspunkt kunne tages hensyn til om effekten af en overtrædelse kan registreres eller med stor sandsynlighed vurderes at påvirke vandløbet eller søen på bedriften, i nærområdet (nærmeste naboer) eller i fjernmiljøet (for eksempel forurening med næringsstoffer). Ved ”registreres” forstås her, at påvirkningen kan måles eller på anden måde registreres ved empiriske data. Ved ”vurdering med stor sandsynlighed” forstås her, at vurderingen af påvirkningen af vandløbet eller søen kan underbygges ved modelberegninger eller lignende. I vurderingen af omfang kan niveauforskelle mellem vandløbet, brinken og bræmmen ligeledes tages i betragtning.

Varighed: Varigheden af en manglende overensstemmelse afhænger navnlig af, hvor længe dens virkninger varer, eller muligheden for at bringe dens virkninger til ophør med rimelige midler. Den tid, der medgår til at tilstanden er genoprettet vil således kunne indgå som moment ved en vurdering af varigheden af en overtrædelse. Bræmmen vil oftest være retableret inden for en planperiode. Karakteren for varighed følger karakteren for alvor.

Karakter	1	2	3	4
Kriterium	Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	Mindre betydning i forhold til formål med kravet	Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	Meget stor betydning i forhold til formål med kravet

Alvor	Der mangler max. 25 cm af bræmmens bredde på max. 75 m langs vandløbet/søen	<ul style="list-style-type: none"> • Der mangler i gns. 0-25 cm af bræmmens bredde på 76-150 m langs vandløbet/søen • Der mangler i gns. 26-50 cm af bræmmens bredde på 0-150 m langs vandløbet/søen 	<ul style="list-style-type: none"> • Der mangler i gns. 0-50 cm af bræmmens bredde på 151-500 m langs vandløbet/søen • Der mangler i gns. 51-150 cm af bræmmens bredde på 0-250 m langs vandløbet/søen • Der mangler i gns. over 150 cm af bræmmens bredde på 0-25 m langs vandløbet/søen 	<ul style="list-style-type: none"> • Der mangler i gns. 0-50 cm af bræmmens bredde på over 500 m langs vandløbet/søen • Der mangler i gns. 51-150 cm af bræmmens bredde på over 250 m langs vandløbet/søen • Der mangler i gns. mere end 150 cm af bræmmens bredde på over 25 m langs vandløbet/søen
Omfang		Egen bedrift	Nærområde	Fjernområde
Varighed	Karakteren for varighed følger karakteren for alvor	Karakteren for varighed følger karakteren for alvor	Karakteren for varighed følger karakteren for alvor	Karakteren for varighed følger karakteren for alvor

Krav 1.21 Etablering af plantedække⁷

Teksten i pkt. 1-3 ændres som følger nedenfor. Endvidere bortfalder fodnote nr. 34 i den oprindelige tekst.

1. Pligtige efterafgrøder kan etableres som udlæg i en vårafgrøde eller om efteråret før eller efter høst. Etableringen skal foretages efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. Alternativt kan efterafgrøderne erstattes med et eller flere af de fem alternativer til efterafgrøder, som er nævnt i Plantedirektoratets ”Vejledning for gødsknings og harmoniregler for 2010/11”. Det er ikke længere muligt at undlade efterafgrøder ved at have vintergrønne marker.
2. Virksomheder⁸, der udbringer større husdyrgødningsmængder end 0,8 dyreenheder pr. ha harmoniareal, skal have et areal med efterafgrøder på mindst 14 % af efterafgrødegrundarealet. Udbringer virksomheden mindre end 0,8 dyreenheder per ha efterafgrødegrundareal, skal der udlægges efterafgrøder på mindst 10 % af arealet. Efterafgrøder må ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres før 20. oktober 2011, og arealer med efterafgrøder skal anvendes til en

⁷ Plantedirektoratet udarbejder årligt en vejledning og skemaer, som kan hentes på Plantedirektoratets hjemmeside: www.pdir.dk

⁸ Der er ikke længere forskel i efterafgrødekravet for konventionelle og økologiske jordbrugere.

FødevarerErhverv

forårssået afgrøde i den efterfølgende planperiode. Alternativerne til efterafgrøder skal benyttes i henhold til Plantedirektoratets "Vejledning for gødsknings og harmoniregler for 2010/11".

I teksten under "Bedømmelse" tilføjes:

Underkendes alternativer til efterafgrøder, bedømmes virksomheden ud fra, hvor stort et areal eftergrøder, der mangler.

I teksten under "Alvor" bortfalder 6 % således, at teksten bliver:

Alvoren afhænger af hvor meget gødning, der er udbragt i planperioden (krav om enten 10 eller 14 % efterafgrøder). Derudover afhænger alvoren af, hvor mange hektar, der mangler med efterafgrøder.

Krav 2.15 Foder og vegetabiliske fødevarer må ikke være farligt, håndtering af foderlægemidler, farlige stoffer og affald

I krav 2.15 ændres fodnote nr. 78 til:

Jf. bilag III i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2009 af 13. juli 2009 om markedsføring og om anvendelse af foder.

Krav 3.40 Svin, vand

I teksten under "Bedømmelse" bortfalder afsnittet:

Det er ikke muligt at anvende karakteren 1, da overtrædelse af dette krav udgør en direkte risiko for menneskers og dyrs sundhed. Dog skal der tages hensyn til særlige tilfælde med streng frost, hvor der indberettes som 1,1,1 i henhold til alvor, omfang og varighed.

Krav 4.2 Vedligeholdelse af plantedække på udyrkede landbrugsarealer

I teksten til krav 4.2 er der tilføjet ny tekst i afsnittet "Bedømmelse" samt ændret i bedømmelseskemaet

Bedømmelse – delkrav 1

Alvor: Vurderes efter hvor stort et areal, der ikke er slået minimum hvert andet år.

Omfang: Vurderes efter hvor stort et areal, der ikke er slået minimum hvert andet år.

Varighed: Vurderes efter hvor lang tid arealet ikke har været slået.

På delkrav 1 karaktergives efter, hvor stort det samlede anmeldte udyrkede landbrugsareal er. Karaktergivningen er således opdelt i 3 intervaller:

Samlet anmeldt udyrket areal <5 hektar:

Fødevarerhverv

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0 - 0,30 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	0,31 – 1,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	1,01 – 2,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	Mere end 2,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september
Omfang	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor
Varighed		Arealet er slået for mellem 2-3 år siden	Arealet er slået for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået for mere end 4 år siden

Samlet anmeldt udyrket areal 5-20 hektar:

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0 – 1,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	1,01 – 2,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	2,01-3,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	Mere end 3,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september
Omfang	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor
Varighed		Arealet er slået for mellem 2-3 år siden	Arealet er slået for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået for mere end 4 år siden

Samlet anmeldt udyrket areal >20 hektar:

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0 – 2,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	2,01-3,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	3,01-6,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september	Mere end 6,0 ha er ikke slået hvert andet år i perioden 1. juli-15. september

Omfang	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor
Varighed		Arealet er slået for mellem 2-3 år siden	Arealet er slået for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået for mere end 4 år siden

Krav 4.5 Vedligeholdelse af plantedækket på permanente græsarealer og på græsarealer i omdrift

I krav 4.5 er der ændret i bedømmelseskemaerne.

Der karaktergives efter, hvor stort det samlede anmeldte areal med permanent græs og græs i omdrift er. Karaktergivningen er således opdelt i 3 intervaller:

Samlet anmeldt areal med permanent græs og græs i omdrift <5 hektar:

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0 - 0,30 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	0,31 – 1,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	1,01 – 2,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	Mere end 2,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september
Omfang	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor
Varighed		Arealet er slået eller afgræsset for mellem 1-3 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mere end 4 år siden

Samlet anmeldt areal med permanent græs og græs i omdrift 5-20 hektar:

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet

Fødevarerhverv

Alvor	0 – 1,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	1,01 – 2,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	2,01-3,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	Mere end 3,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september
Omfang	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor
Varighed		Arealet er slået eller afgræsset for mellem 1-3 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mere end 4 år siden

Samlet anmeldt areal med permanent græs og græs i omdrift >20 hektar:

Karakter Kriterium	1 Meget lille betydning i forhold til formål med kravet	2 Mindre betydning i forhold til formål med kravet	3 Væsentlig betydning i forhold til formål med kravet	4 Meget stor betydning i forhold til formål med kravet
Alvor	0 – 2,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	2,01-3,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	3,01-6,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september	Mere end 6,0 ha er ikke slået eller afgræsset tilstrækkeligt hvert år i perioden 1. juli-15. september
Omfang	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor	Karakteren for omfang følger karakteren for alvor
Varighed		Arealet er slået eller afgræsset for mellem 1-3 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mellem 3-4 år siden	Arealet er slået eller afgræsset for mere end 4 år siden